

23.32x31.81	1	46	עמוד	המוסף	מעריב	02/2019	67132127-9
סמוצ'ה: ביוגרפיה של רחוב יהודי בוורשה - מאת בני מ - 25910							

פתיחות מקוריות

למען שאר הרוח ולטובת מי שלא הספיקו להציץ בחנות בעמודים ראשונים של ספרי מקור מבטיחים. טעימות מיצירות עבריות חדשות

ה

מדור רואה לעצמו חובה ואף זכות להציג אחדים מספרי המקור שיצאו לאור בעת האחרונה. הדי חפיות נובעת מהרושם שמדובר ביצירות ראיות, ביניהן אף פורצות דרך, שאין להרשות את הס' רתן הפזיזה מן המדף. למען שאר הרוח ולטובת מי שלא הספיקו לפתוח בחנות אחד מן הספרים הבאים, מובאות השורות הראשונות בהם, וכן מילים מגב הספר. תחזקנה ידי הכותבים והמו"לים ויבואו הקוראים אל הברכה.

"האיש שנתקע לו הפרצוף הזועף", אורי יצחק כץ:

"זה קרה קצת אחרי עשר בבוקר. המנהל הבכיר של 'הח' ברה הממשלתית לייצור עפרורי נות וציוד משרדי' ישב במשרדו כאשר נכנסה הפקידה שלו, גברת סופ'ק, עם כוס הקפה של עשר. נוסף לאיחור במועד ההגשה, הקפה היה ממותק יתר על המידה". ומגב הספר: "המחבר עצמו מופיע כדמות קפקאית הנלכדת בין עלילות מתחלפות ואוברת בסבך יחסיהם של האדם והמכונה" (כתר, 443 עמ').

אהרן אפלפלד הפסגה

לייצב את רגליה על הקרקע ולקרוע משרו של אותו חבוש ענק. העולם היה מסוג החבושים העקשנים שקי ליפתם קשה". ומגב הספר: "בית הדפוס המשפחתי הוא ליבו של הרומן (...) סיפור על (...) אהבה עמוקה לסי פרים, למלים ולאותיות העבריות" (כתר, 256 עמ').

"הפסגה", אהרן אפלפלד:

"הם נסעו דרומה במרכבה ישנה ובדרך העפר. בזה אחר זה חלפו על פניהם הנופים, כל הקיץ במלוא הדרו, מחניק מרוב ניחוח ולחות. עתה פנו וטיפסו על ההר. הרקב ניהל את הסוסים בעצלתיים, בלי להאיץ בהם. לאורך השעות הרבות לא החליפו ביניהם האם והבת אף הגה, שקועות היו כמושב הישן, כל אחת צנופה לעצמה". ומגב הספר: "ספר שאהרן אפלפלד סמך את ידיו על כתב היד שלו אך לא הספיק לראותו כספר". יצא לאור במלאת שנה למות הסופר (כנרת, זמורה, 165 עמ').

"נתן", עדי שורק:

"נתן היה איש עסקים כושל שעסק, לאחר שעסקיו התמוטטו, בייעוץ לעסקי אחרים. לאחר זמן נאלץ לחסל גם את העסק הזה, ארז את ענייניו ונסע ליריד בברוקלין. בארץ נותרה רינה אשתו, בציפייה שיסתדר שם ויקרא לה ולילדיהם הקטנים להצטרף אליו". ומגב הספר: "נתן, שלא היו לו מילים בלויית אביו, משוטט ברחבי ניו יורק (...) והיא ממציאה לו מילים שלא ידע מעולם" (כתר, 186 עמ').

"סמוצ'ה, ביוגרפיה של רחוב יהודי בוורשה", בני מר:

"לפני המלחמה הכירו רוב תושבי ורשה את רחוב סמוצ'ה מדיווחי המשטרה. האזור היה לא יפה, לא נעים ולא בטוח. 'בחצר בית מספר 29 התפתחה פעם תגרה בין שניים. אחד נגס באפו של האחר (...)' התיאור

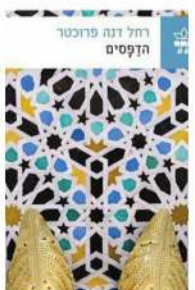
"עד שטלדתי", איתמר לוי:

"דבר בחייהם של האדונים הנכ" בדים סניור יוסף רפאל ור' שלמה בוים לא היה משותף, לבד מגור בהם, או נכון יותר מקומתם הנ" מוכה. זה חי באדירנה - עיר קטנה בגבול האימפריה העות'מאנית, והאחר בוורשה - בירת הממלכה הפולנית. האחד היה יהודי בותר, והשני יהודי בפרהסיה - חרדי שומר מצוות". ומגב הספר: "את סיפור המעשה מציג לפנינו 'איתמר לוי', אחד מצאצאי המיוזג בין שתי המשפחות ונציגו הבדיוני של הסופר ומא" תר הספרים הנודע" (רביר, סדרת "רוח צד", 192 עמ').

"הדפסים", רחל דנה פרוכטר:

"ב-10 בנובמבר 1943, הלילה שבו נעלם מוריס, חלמה אסתר בכר שהיא מקלפת פיסות מק ליפת העולם. כמה וכמה פעמים התעוררה במשך אותו הלילה, וכל אימת שנרדמה ניסתה להי עמיק עוד את אחיזתה בפיטם,

הזה מופיע, שלא במפתיע, בפרק 'הרחוב הלא יפה: סמוצ'ה' בספר 'מורנוב היהודית וסביבתה', שראה אור בוורשה ב-2012. ובכל זאת משמח למצוא אותו שם, כי שמו של רחוב סמוצ'ה נפקד כמעט לחלוטין מהספרות הפולנית בין שתי מלחמות העולם". ומגב הספר: "בבתיו הצפופים התגוררו עשרות אלפי אנשים (...) שומרי מצוות, ציונים, אנשי ה'בונד', קומוניסטים ובעיקר - סתם עמך: סנדלרים ותופרות, משוררים ונשות רחוב" (מאגנס, בית שלום עליכם, 258 עמ').

"כל המסות", דן צלקה:

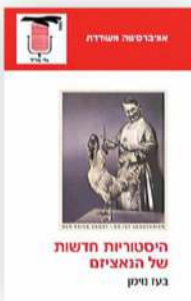
"אני משתוקק לפעמים לקי רוא ביוגרפיות הכתובות על-ידי אנשים אשר דומים לי קצת בחיבותיהם, באידיאלים שלהם, בהשקפת עולמם, בסוג ההשכלה; מין אני"ים המוכנים להשתעמם בספריות ובארכיונים, לשוחח עם ישיי שים שהכירו את גיבוריהם, עם ידידיהם הוותיקים שאינם שונים מאויביהם הוותיקים;

כדי לחזור עם הדבש שלהם - ביוגרפיות: צירוף של היסטוריה ורומן, מחקר ודמיון". ומגב הספר: "הספר כולל את שלושת ספרי המסות של דן צלקה. זהו הספר הפותח בסדרה שאמורה להקיף את מכלול יצירתו של צלקה" (חרגול, מודן, 597 עמ').

"היסטוריות חדשות של הנאציזם", בעז נוימן:

"ב-1998 ראה אור הכרך הראשון של הביוגרפיה 'היט' לר: היבריס, 1889-1936' מאת ההיסטוריון איאן קרשו, וכשנתיים לאחר מכן הופיע הכרך השני, 'היטלר: נמסיס: 1936-1945'. מדובר, ללא ספק, ביצירה מונומנטלית מכל בחינה שהיא". ומגב

הספר: "ספר זה, הראשון מסוגו בעברית, משרטט מפה עדכנית של חקר הנאציזם בזמננו ומבהיר כיצד הגישות החדשות מאפשרות נקודות מבט אחרות, מאתגרות ולעיתים מעוררות מחלוקת". בעז נוימן כתב את הספר בשנתיים האחרונות לחייו (2015-1971) (משרד הביטחון, מודן, אוניברסיטה משודרת, 281 עמ').